

Μάργκα Κλομπέ: Επιστήμονας, πολιτικός και υπέρμαχος των μη προνομιούχων (1912-1986)

Η Μάργκα Κλομπέ ήταν επιστήμονας και δασκάλα, καθώς και ενεργό μέλος της ολλανδικής αντίστασης στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Έγινε μέλος του Ολλανδικού Κοινοβουλίου το 1948 και ήταν μία εκ των διαπραγματευτών της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Το 1952 η Κλομπέ έγινε η πρώτη γυναίκα μέλος της Κοινής Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, που ήταν ο πρόδρομος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Εκεί συνέβαλε στο έργο που οδήγησε στις Συνθήκες της Ρώμης. Το 1956 έγινε η πρώτη γυναίκα υπουργός της κυβέρνησης των Κάτω Χωρών και ένα από τα επιτεύγματά της ήταν ο πρώτος νόμος της χώρας για την καθολική κοινωνική προστασία.

Πρώτα χρόνια

Η Μαργκαρέτα Αλμπερτίνα Μαρία «Μάργκα» Κλομπέ γεννήθηκε στις 16 Αυγούστου 1912 στο Άρνεμ των Κάτω Χωρών. Ήταν το δεύτερο από τα πέντε παιδιά του Γιοχάνες Κλομπέ, ο οποίος είχε κατάστημα γραφικής ύλης, και της Ούρσουλα Φερντάνγκ, μιας Γερμανίδας μετανάστριας πρώτης γενιάς.

Όταν ο πατέρας της Κλομπέ αρρώστησε και έχασε την επιχείρησή του τη δεκαετία του 1930, η οικογένεια βυθίστηκε στη φτώχεια. Η φτώχεια που βίωσε η Κλομπέ είχε σημαντική επίδραση πάνω της και την οδήγησε να γίνει υπέρμαχος των περιθωριοποιημένων και των μη προνομιούχων.

Λαμπρή φοιτήτρια, η Κλομπέ ξεκίνησε τις σπουδές της στο Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης το 1929, απ' το οποίο απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο το 1937. Μεταξύ 1932 και 1949 δίδαξε χημεία και φυσική στο γυμνάσιο θηλέων Mater Dei στο Νάϊμέχεν, και το 1941 της απονεμήθηκε διδακτορικός τίτλος στα μαθηματικά και τη φυσική. Την επόμενη χρονιά άρχισε να σπουδάζει ιατρική

αλλά ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος δεν της επέτρεψε να ολοκληρώσει τις σπουδές της. Η Κλομπέ προσχώρησε στην ολλανδική αντίσταση, όπου απέκτησε ηγετικό ρόλο και δημιούργησε ένα μεγάλο δίκτυο εθελοντριών.

Ανοίγοντας νέους ορίζοντες για τις γυναίκες στην πολιτική

Μετά το τέλος του πολέμου, η Κλομπέ μπήκε στην πολιτική, αναλαμβάνοντας έναν ασυνήθιστο για τις γυναίκες εκείνης της εποχής ρόλο. Όντας μέλος του Καθολικού Λαϊκού Κόμματος, τον Αύγουστο του 1948 ορκίστηκε βουλευτής της Κάτω Βουλής του Ολλανδικού Κοινοβουλίου, της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Κλομπέ ήταν μέλος της ολλανδικής αντιπροσωπείας στα Ηνωμένα Έθνη και διετέλεσε μέλος της Τρίτης Επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, η οποία ασχολείται με θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικού χαρακτήρα, ενώ συμμετείχε στη διαπραγμάτευση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η Μάργκα Κλομπέ έγινε η πρώτη γυναίκα μέλος της Κοινής Συνέλευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, προδρόμου του σημερινού Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία πραγματοποίησε την πρώτη της σύνοδο το 1952. Πριν από τη διεξαγωγή άμεσων εκλογών το 1979, τα μέλη ήταν αντιπρόσωποι των εθνικών κοινοβουλίων τους. Το 1955, η Κλομπέ διορίστηκε σε ομάδα εργασίας που συγκροτήθηκε από τη Συνέλευση και επικεντρώθηκε στη βελτίωση της εφαρμογής και στην επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς η οποία επεκτάθηκε πέρα από τον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα.

Το 1956 η Κλομπέ αποχώρησε από τη Συνέλευση για να προσχωρήσει, ως πρώτη γυναίκα υπουργός των Κάτω Χωρών, στην κεντροαριστερή κυβέρνηση συνασπισμού με πρωθυπουργό τον Βίλεμ Ντρες. Ως υπουργός Κοινωνικής Εργασίας, ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματά της ήταν ο νόμος περί γενικής συνδρομής, ο οποίος αντικατέστησε τον προηγούμενο ελλιπή νόμο. Η νομοθεσία, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 1965, κατέστησε την κοινωνική προστασία δικαίωμα για όλους. Η Κομπλέ επεδίωξε να βγάλει τη φιλανθρωπία από το επίκεντρο και να μετατοπίσει την προσοχή στην παροχή κοινωνικής προστασίας από το κράτος.

Η κληρονομιά της περιλαμβάνει επίσης το νομοσχέδιο για τους οίκους ευγηρίας για την αντιμετώπιση της γήρανσης στην ολλανδική κοινωνία και το νομοσχέδιο Caravan για την υποστήριξη ατόμων με νομαδικό τρόπο ζωής. Από το 1966 έως το 1971 διετέλεσε υπουργός Πολιτισμού, Αναψυχής και Κοινωνικής Εργασίας στην κυβέρνηση του πρωθυπουργού Πιτ ντε Γιονγκ. Το 1971 απονεμήθηκε στην Κλομπέ ο τίτλος της υπουργού Επικρατείας, τιμή που απονέμεται στις Κάτω Χώρες σε αξιόλογους ανώτερους πολιτικούς στο τέλος της σταδιοδρομίας τους.

Μετά την αποχώρηση από την πολιτική η Κλομπέ συνέχισε να αγωνίζεται για τη διεθνή δικαιοσύνη και την κοινωνική ευθύνη, καθώς και να ασκεί κριτική στο καθεστώς του apartheid στη Νότια Αφρική. Η Κλομπέ ήταν πιστή Καθολική. Ο Πάπας Ιωάννης Παύλος VI τη διόρισε πρόεδρο της ολλανδικής εθνικής επιτροπής δικαιοσύνης και ειρήνης και ήταν μία εκ των ιδρυτών της ένωσης καθολικών γυναικών αποφοίτων και της υπηρεσίας εθελοντικής εργασίας καθολικών γυναικών.

Η Μάργκα Κλομπέ έχαιρε ιδιαίτερου σεβασμού και θαυμασμού ως γυναίκα με μεγάλη πίστη, ανθρωπιά και προσωπική πεποίθηση. Η βαθιά εκτίμηση προς το πρόσωπό της αντικατοπτρίζεται στους πολυάριθμους δρόμους, τα σχολεία και τις εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης των Κάτω Χωρών που φέρουν το όνομά της. Η Μάργκα Κλομπέ απεβίωσε στις 28 Οκτωβρίου 1986 στη Χάγη.